

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 11. 6. 2024 | Strana 1 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Unikátní výzkum VFN zjišťuje, jak minimalizovat rizika v těhotenství a zabránit předčasnému porodu. Klíčem k úspěchu je imunita

Otevření prekoncepční poradny pro ženy s opakovanými těhotenskými ztrátami, mnohaletá precizní péče o ženy s rizikovým těhotenstvím, mapování poruch vrozené a získané imunity i spolupráce s reprodukčními imunology – to jsou hlavní pilíře komplexní péče o těhotné, které přivedly gynekology a porodníky z VFN k systematickému výzkumu rizik předčasného porodu. Pilotní data aktuálně se rozvíjející studie ukazují, že proces předčasného porodu se s velkou pravděpodobností spouští již na začátku těhotenství, úzce souvisí s imunitou ženy a je navenek skrytý. Odborníci z porodnice U Apolináře dokáží rizikové změny odhalit, sledovat, včas zavést cílenou léčbu a zvýšit šanci na donošení zdravého miminka i u žen, které již několikrát neuspěly. Daří se neonatologům z VFN, v souladu s naplňováním koncepce nulové separace v péči o nedonošené děti, postupně zavádějí bonding již u dětí narozených ve 28. týdnu těhotenství! Ani ženy, které rodí předčasně, tak nemusejí být ochuzeny o úzký kontakt s těžce nezralým miminkem hned od prvních chvil na porodním sále.

Budoucnost zdravého těhotenství je ve výzkumu poruch imunity

Specialisté z VFN vytvořili multioborový výzkumný tým, který systematicky pátrá po rizicích spojených s předčasným porodem. Cílem aktuálního výzkumu, který se nyní nachází ve své klinické fázi, je snaha prokázat, že již v průběhu I. trimestru těhotenství je možné z krevního vzorku rozpoznat změny v imunitním systému, které signalizují, že se spouští proces spontánního předčasného porodu. Na otázky spojené s pozadím předčasného porodu, a pravděpodobně i jiných diagnóz, v současné době nejlépe odpovídá reprodukční imunologie. „Výzkum se zaměřuje na imunologické mapování u rizikových žen. Konkrétně ověřujeme, zda nejsou nosičkami zjevných poruch vrozené a získané imunity. Zjišťujeme také, že pro úspěšné těhotenství je potřeba řešit imunologické komplikace ideálně ještě před početím nebo nejpozději na počátku těhotenství,“ vysvětluje doc. MUDr. Michal Koucký, Ph.D., vedoucí Perinatologického centra Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN.

Na základě pilotních dat se lékaři dostávají k překvapivým zjištěním a výsledkům. „U dvou třetin žen, které jsme doporučily k reprodukčnímu imunologovi, byly odhaleny poruchy imunity a byla jim doporučena imunointervenční léčba imunoglobiny či kortikoidy,“ popisuje doc. Koucký. Ve spolupráci s reprodukčními imunology lékaři Perinatologického centra VFN zároveň zjistili, že ženy rodící předčasně mají oproti ženám, co porodí v termínu, již v I. trimestru těhotenství zjevně snížené počty a hodnoty speciální populace bílých krvinek, tzv. T regulačních lymfocytů. „Vede snížení vybraných typů bílých krvinek u těhotné ženy k předčasnému porodu již od počátku těhotenství, kdy žena navenek nemá žádné potíže a zdánlivě se nic neděje? To je hlavní hypotéza, kterou se snažíme ověřit,“ upřesňuje doc. Koucký. Aktuálně je vyhodnocena první etapa výzkumu a prozatím bylo vyšetřeno 35 žen, kterým lékaři pro výzkumné účely odebrali vzorky krve. „Pro následné fáze výzkumu je klíčové vyšetřit dalších 50–70 žen, které jsou aktuálně po předchozím předčasném porodu nebo těhotenské ztrátě v I. trimestru těhotenství a chtěly by na výzkumu participovat. Apelujeme proto na ženy, které se obávají předčasného porodu, ozvěte se nám, vyšetříme vás a dohlédneme na vaše těhotenství,“ uzavírá doc. Koucký.

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 11. 6. 2024 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Prekoncepční péče radí pečovat o zdraví ženy již před početím

Výzkum by nebyl možný bez existence systematické prekoncepční péče specializované poradny. Zaměřuje se na ženy, které do budoucího těhotenství vstupují s definovanými rizikovými faktory, jako jsou předchozí těhotenské ztráty, předčasný porod nebo závažné onemocnění během těhotenství, např. preeklampsie. „V rámci prekoncepční přípravy hledáme u těchto žen ovlivnitelné rizikové faktory, jako například poruchy imunity, vady dělohy, dekompenzované interní onemocnění, a ty se snažíme řešit již před početím. Předností našeho pracoviště je široká spolupráce se specialisty napříč obory,“ popisuje MUDr. Zdeněk Laštůvka, Ph.D., lékař prekoncepční ambulance Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN. Péče o ženy před početím je současným trendem perinatologické péče, zaměřuje se na optimální přípravu ženského organismu na otěhotnění a průběh budoucího těhotenství. „Mezi rizikové faktory ovlivňující průběh těhotenství patří i výživa, interní nemoci, řádná prevence a očkování. Žena by se o nich měla dozvědět již v rámci primární péče u svého gynekologa, ten by měl případně identifikovat rizika a nasměrovat ji ke specialistovi. V oblasti výživy je třeba dbát zejména na užívání železa, kyseliny listové a případně folátů a cholinu. Důležitý je také pečlivý výběr potravinových doplňků,“ doporučuje MUDr. Laštůvka.

Časný skin-to-skin kontakt u těžce nezralých dětí? Ano, být u mámy není riziko!

Jak zajistit úzký kontakt matky s křehkým, předčasně narozeným dítětem, které potřebuje náročnou péči specializovaných týmů od prvních minut svého života hned od porodu? Odborníci neonatologické části porodnice U Apolináře postupně mění zaběhnutou praxi, kdy je těžce nezralé miminko okamžitě po porodu oddělováno od matky, a ta ho v mnoha případech poprvé vidí až druhý den nebo dokonce až za několik dní po porodu. Nejnovější odborné studie zkoumající časný fyzický kontakt těžce nezralých novorozenců s matkou prokázaly, že tento způsob stabilizace je nejen bezpečný, ale dokonce zlepšuje průběh poporodní adaptace u dětí narozených od 28. týdne výše. „V praxi to znamená, že i těžce nezralý novorozenec s hmotností okolo 1 kg zůstane během prvních hodin života na hrudníku maminky nebo tatínka, kde mu je poskytnuta veškerá specializovaná péče, jako například ventilační podpora nebo zahájení výživy a podání léků,“ vysvětluje MUDr. Tereza Lamberská, Ph.D., lékařka neonatologické části Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN. Systematické zavedení bondingu nezralých novorozenců do běžné klinické praxe je náročný proces, který klade nároky nejen na technické a personální vybavení, ale vyžaduje také změnu nastavení mysli zdravotníků. „Pro personál je klíčové pochopení, že péče o předčasně narozené dítě v těsné blízkosti matky v časném poporodním období je přirozená a bezpečná. Často přináší i lepší výsledky ve srovnání se standardní péčí v inkubátoru a prohlubuje vzájemný vztah matky s dítětem,“ doplňuje MUDr. Lamberská. Neonatologické oddělení kliniky prosazuje koncepci nulové separace dlouhodobě a matky do péče o hospitalizované děti zapojuje aktivně. Klokánkování předčasně narozených dětí je běžnou součástí provozu oddělení již přes 20 let.

Nedoklubko podporuje apolinářskou neonatologii i výzkumy porodnice dlouhodobě

Výzkum předčasných porodů týmu odborníků z VFN podporuje organizace Nedoklubko prostřednictvím svého projektu Pomáháme donošení již od roku 2017. Nyní aktivně pomáhá s nábořem žen do právě probíhající studie. Šířením osvěty a systematickým informováním široké veřejnosti se Nedoklubko na výzkum doposud podařilo získat přes třičtvrtě milionu korun. Nedoklubko se zapojuje také do propagace koncepce zero separation a kontaktu skin-to-skin a pro neonatologické

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 11. 6. 2024 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

oddělení zajišťuje pomůcky pro bonding a klokánkování – NedoVak a BondoVak. Stejně jako naši neonatologové prosazuje, aby v péči o předčasně narozené děti fungovali zdravotníci i rodiče jako jeden tým. Nedoklubko je zároveň součástí apolinářského Centra pro pacientky. „Docházejí za námi těhotné ženy z oddělení rizika, zdravotníci, ale také maminky, které mají svá předčasně narozená miminka již doma. Taková návštěva dodává sílu zejména čerstvým maminkám nedonošených, aktuálně hospitalizovaných dětí, které si často nedokáží představit, že jejich děti skutečně jednou dorostou a že to také zvládnou. V příjemném prostředí knihovny si můžou dát něco dobrého a my se je snažíme povzbudit v těžkých chvílích. Děkujeme porodnici U Apolináře, že vytvořila prostor, kde mohou ženy a matky sdílet svoje zkušenosti a osobně se navzájem podporovat,“ oceňuje Mgr. Markéta Řehořová, koordinátorka Nedoklubka pro Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN v Praze.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace: Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.herbankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074

O spolku Nedoklubko

Nedoklubko bylo založeno v roce 2002 a dnes spolupracuje se všemi 27 centry v ČR, kde pečují o předčasně narozené novorozence. Podporuje rodiny a neonatologická oddělení, šíří osvětu o problematice předčasného porodu a zapojuje se do výzkumu příčin a prevence. Je zakládajícím členem evropské nadace EFCNI (Evropská nadace pro péči o novorozence), členem Asociace veřejně prospěšných organizací a Akademie patientských organizací. V prosinci 2023 obhájilo Značku spolehlivosti udělovanou prověřeným neziskovým organizacím v ČR.

www.nedoklubko.cz